

Witold Wasilewski: Grupa „Wisła”. Kontrwywiad PRL i katastrofa w Czarnobylu

W nocy z 25 na 26 kwietnia 1986 r. doszło do awarii w elektrowni jądrowej w Czarnobylu w północno-wschodniej części ówczesnie sowieckiej Ukrainy.

[Tajne służby Ukraina ZSRS](#)

25.04

Konsekwencje katastrofy technologicznej na terytorium ZSRS, a zwłaszcza związanej z nią polityki informacyjnej władz komunistycznych, przyczyniły się do rozkładu bloku sowieckiego. Władze ZSRS, a za nimi także m.in. PRL, początkowo zatajały informację na temat awarii, a później starały się umniejszyć wagę zdarzenia.

Ukrywanie prawdy

Gdy o katastrofie wiedział już praktycznie cały świat, władze w Warszawie, chcąc udowodnić, że tak naprawdę nic groźnego się nie wydarzyło, wymusiły start polskich kolarzy w początkowej fazie Wyścigu Pokoju w Kijowie.

Polityka władz PRL wywołała jeszcze większy niepokój społeczeństwa, dowiadującego się o sprawie najpierw z rozgłośni nadających z Zachodu, a dopiero później z reżimowych mediów.

Starsze i średnie pokolenie Polaków pamięta ówczesny niepokój i akcję podawania w szkołach płynu Lugola, czyli wodnego roztworu jodu, mającego przeciwdziałać skutkom napromieniowania młodych organizmów.

Długi cień katastrofy

Katastrofę w Czarnobylu i sposób radzenia sobie z nią przez władze powszechnie uznano za dowód rozkładu systemu sowieckiego. Z perspektywy czasu konsekwencje polityczne katastrofy z 1986 r. są niekiedy oceniane jako ważniejsze, bardziej długofalowe i dalekosiężne, niż negatywny wpływ katastrofy na środowisko.

Wydarzenie utrwaliło się w pamięci społecznej i zagościło w kulturze masowej, stając się m.in. tematem filmów dokumentalnych, a nawet produkcji fabularnych i gier komputerowych. Fenomen obecności katastrofy w Czarnobylu w literaturze czy filmie, dotyczy zwłaszcza okresu po upadku bloku sowieckiego.

Władze PRL, które najpierw wydarzenie ukrywały i bagatelizowały, były później, tylko pozornie paradoksalnie, dość wyczulone na konsekwencje katastrofy.

[Czytaj artykuł Witolda Wasilewskiego Grupa „Wisła”. Kontrwywiad PRL i katastrofa w Czarnobylu na portalu przystanekhistoria.pl](#)

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Tajne służby, Ukraina, ZSRS

Artykuł

007685/88

Moskwa, 17.10.1988 r.

2
5

" W I S Ł A "

L.dz. 0669/WP/WR...

Tajne spec. znaczenia

Egz.nr 1.

*Łow. ppł. Moskwin
Zgodnie z ustalaniem!
20.10.88*

*Łow. Głb. Marynowski
88.10.25*

W załączeniu przesyłam do wiadomości informację dot. skut-
ków awarii elektrowni atomowej w Czernobylu nadesłaną przez
Łow. Szczepaniaka, który dodatkowo uzyskał od Gospodarzy na
powyższy temat następujące informacje:

1. W pierwszej dziesięciokilometrowej strefie zanotowano pier-
wsze zmiany fizjologiczne u zwierząt np. pojawiły się lisy
i koty bez zębów, uszu, organów itp. Ptaki bez pazurów i dzi-
bów.
2. Wyrastają nowe rodzaje drzew i roślin np. sosny podobne do
japońskich karłowatych drzewek.

Zdarzają się przypadki, że uczestnicy zachodnich grup nau-
kowców próbują wywieźć ze strefy ochronnej próbki gleby, przed-
miotów, roślin itp. Do tych celów usiłują wykorzystać odpłatnie
także ob. radzieckich zamieszkałych bądź pracujących w strefie
ochrony. Gospodarze starają się przeciwdziałać tym praktykom.

Elektrownia nie będzie rozbudowywana, lecz sukcesywnie w
miarę "starzenia się" bloków reaktorów ma być likwidowana.
W tej chwili pracują 3 reaktory. Okres pracy wynosi 30 lat.
Pierwszy reaktor pracuje 20 lat, a dwa pozostałe powyżej 10 lat

Załącznik: str. 7

Odbito w 2 egz.

Egz.nr 1 - adresat

Egz.nr 2 - a/a

Wyk. WP/druk-AD

[Signature]
" P R S K I "

